

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

★ ΔΙΗΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ» ★
★ ΜΑΪΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ 1986 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1985 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 4 • ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΠΛΗΡΩΘΗΚΕ ★

◇ ΠΑΛΜΟΣ ΜΑΣ

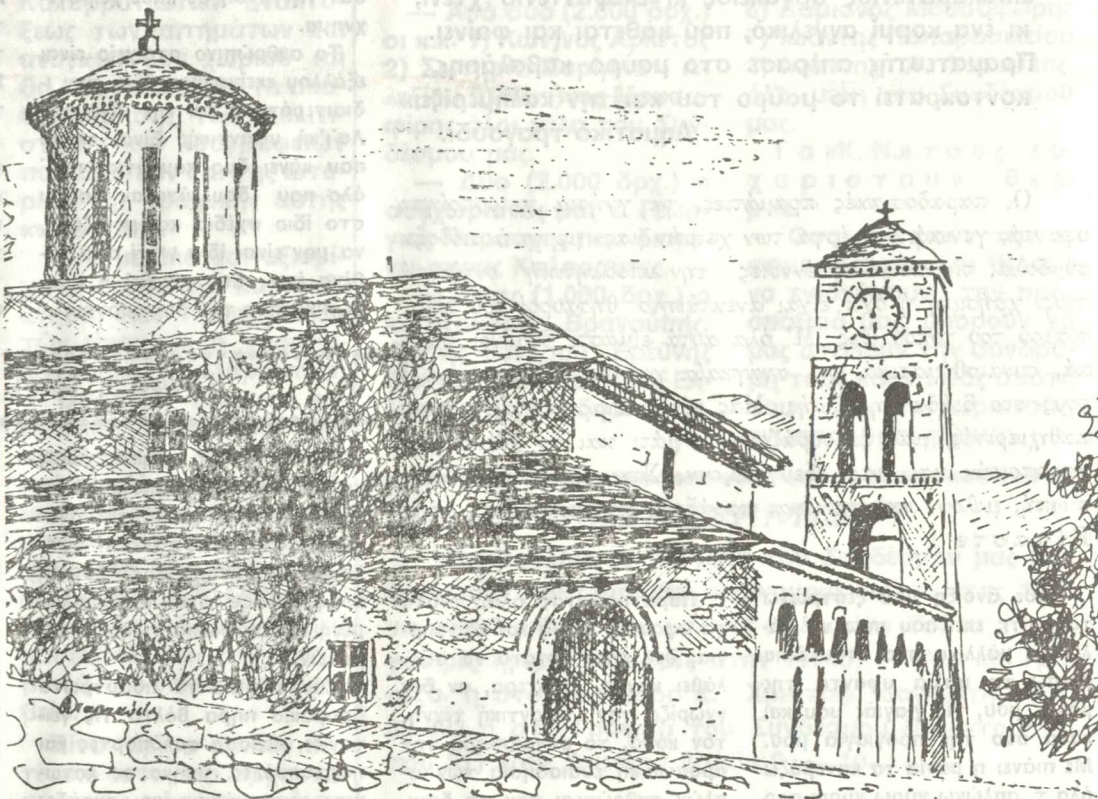
Καλοκαίρι στους Καλαρύτες

Οι διακοπές στους Καλαρύτες είναι ιδεώδεις. Όχι γιατί αντιγράφεις παλιούς τρόπους ζωής, αυτοί έφυγαν μια για πάντα, αλλά δραστηριοποιείσαι σε ορεινούς παραδοσιακούς χώρους, που θα σε βοηθήσουν να αξιολογήσεις και να χαρείς τις νέες όψεις της ζωής.

Πως πάμε στο χωριό; Από τη Θεσσαλία υπάρχει καλός χωματόδρομος. Από τα Γιάννινα μας εξυπηρετεί χωματόδρομος (από το Περιστέρι) σε σχετικά καλή κατάσταση. Τα Ι.Χ. σ' αυτόν τον δρόμο αντιμετωπίζουν προβλήματα. Ο σύντομος δρόμος που θα συνδέσει τα Γιάννινα με τους Καλαρύτες γίνεται και ο Θεός ξέρει πότε θα τελειώσει!! Η αξεπέραστη, υποκειμενικά και αντικειμενικά, κρίση των αξιών υπήρξε ο συντελεστής της κατάντιας.

Δόξα τω Θεώ, οι Καλαρρυτιώτες του Ελλαδικού χώρου και του εξωτερικού, σχεδόν όλοι παραθερίζουν στο χωριό. Έτσι υπάρχει κάποια δυσκολία να βρει κανένας σπίτι. Από τις σύγχρονες ανέσεις τα σπίτια διαθέτουν ηλεκτρικό ρεύμα και νερό. Ξενώνας πρόχειρος υπάρχει. Ο Σύνδεσμός μας έχει από καιρό εντοπίσει την ανάγκη ανεγέρσεως ξενώνα αξιώσεων, σε παραδοσιακό αρχιτεκτονικό σχήμα, αλλά η πραγμάτωσή του θα απαιτήσει χρόνο.

Απο πλευράς διατροφής βρίσκει τα πάντα, εκτός από γάλα αγελάδας. Συγκεκριμένα: Είδη παντοπωλείου υπάρχουν σε επάρκεια. Γάλα γιδίνο βρίσκεις. Γάλα πρόβειο επίσης για γιαούρτι. Τυριά εξαιρετικά, φέτα μοναδικής ποιότητας, διαθέτουν τα σπίτια των κτηνοτρόφων. Είδη μαναβικής και ψωμί φέρνει δυο φορές την εβδομάδα πλανόδιος μανάβης με φορτηγό από τη Θεσσαλία. Οι τιμές του είναι λογικές. Στα κρε

• ΆΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ •

Σχέδιο ΝΙΤΣΑΣ ΣΙΝΙΚΗ - ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ, που αυτές τις ημέρες κυκλοφόρησε το λεύκωμα: «ΠΑΛΙΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ»

ΟΙ ΕΥΧΕΣ ΜΑΣ

Ευχόμαστε ευλογημένον το Πάσχα Κυρίου και την καράν της Αναστάσεως μόνιμον κτήμα της αγάπης σας.

Με την αγάπην του Σταυρωθέντος και Αναστάντος

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΜΕΙΣ ΚΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

ΒΡΑΔΥ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ

Γράφει ο Λυκειάρχης ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Σαν πέσει ο ήλιος στα βουνά και τα φαράγγια πολλές στράτες οδηγούν στο μεσοχώρι, στην πλατεία. Στα τραπέζια των γύρω μαγαζιών και στα πέτρινα πεζούλια οι χωριανοί κουρασμένοι απ' τη βιοπάλη πασχίζουν να ανασάνουν, να ξεχάσουν, να ξεκουράσουν το νου και την καρδιά κοντά στην πατριωτική ανθρώπινη παρουσία.

Όλα θυμίζουν άνοιξη κι ας είμαστε στο κατακαλόκαιρο. Ο γερο - πλάτανος αμέριμνος, πελώριος, επιβλητικός με το θρόν' σμά του πάει να μας μηνύσει: τα μυστικά του μάταια. Τα κλειδιά της γλώσσας του δεν τα κατέχουμε, έτσι το μόνο που

νιώθουμε είναι το ανάριο χάδι της δροσιάς των φύλλων του. Ποιός θα μας δώσει τον μίτο γι αυτή την αλήθεια;

Το ήρεμο φεγγάρι απόψε ξεμυαλίστηκε κι αυτό και παίζει ξένοιαστα πίσω απ' τα κλαδιά του πλάτανου. Λησμόνησε τη μοναξιά του και θυμήθηκε τα παιδικά του χρόνια. Πόση λαχτάρα να γίνει πάλι παιδί!

Οι παρέες στα μαγαζιά ζουν το θέλητρο του χθες που σήμερα είναι βιωματική πραγματικότητα. Παντού ψυχική ευφορία, κουβέντα νοηματισμένη και ατμόσφαιρα της παλιάς καλής εποχής. Όλα στηρίζονται στην ψυχική αμεσότητα, που εξασφαλίζει ο Α' — Νικόλαος

τα σπίτια, το κρύο νερό, ο βουνίσιος αέρας, ο ξεκούραστος ήλιος, τα λουλούδια, ο σχίνος, τα ζωντανά, τα πουλιά, το βιός κοντολογίς η ζεστή καλημέρα.

Ανάσπασμα πραγματικό κυριαρχεί στα στήθη ξέμακρα απ' τις βιωτικές μέριμνες. Η έννοια της ευτυχίας δεν είναι στατική, ράθυμη, αλλά κινητική υπόθεση. Η ευτυχία είναι δράση, πράξη, έργο, δεν είναι κούφια λόγια. Είναι ανθρώπινη σχέση, είναι: ακόμη πραγματική ανθρωπιά, πέρα από ψεύτικες φιλοφρονήσεις. Είναι όλα τα παραπάνω και τίποτε απ' αυτά, είναι βίωμα, ψυχικό γεγονός, εσωτερικό σχήμα. Βρίσκεται στην καλωσυνάτη συντροφιά, στην υγεία, στα μάτια των παιδιών, των πολλών παιδιών, που τρέχουν στην πλατεία.

Στις παρέες πολλά μοιολάνε χωρίς να αφήνουν και τις φαιδρές νύξεις, που βγάζουν φυσικά και αβίαστα γέλια, πολλά ηχηρά γέλια.

Αυτά δρουν σαν καταλύτες στις έγνοιες και τα βάσανα της ζωής που δεν απολείπονται από κανένα. Το γέλιο είναι και κολλητικό, σαν το συνάχι, έτσι η παρουσία του απλώνεται στις συντροφικές ευφρόσυνα.

Το σμάρι των ανθρώπων, αωστό μωσαϊκό με ψυχική ομοιογένεια, ζει έντονα το μεγαλείο της ανθρωπίνης παρουσίας, του καλόκαρδου συνανθρώπου, της όμορφης συντροφιάς ανάμεσα σε συμπατριώτες. Ποιός καλλιτέχνης θα ευτυχήσει να μας δώσει πίνακα ξωμάχων και αστών σε ώρες ανάγλυφης ευτυχίας, γεμάτης ζωής και δύναμης;

Μέσα στο πανηγύρι της βραδιάς η πιο έντονη και χαρούμενη παρουσία είναι τα παιδιά, τα πολλά παιδιά, που σαν μεθυσμένα από χαρά στραγαλιανά ανοίγουν τ' ανάλαφρα φτερά τους στο χώρο της πλατείας. Ζουν με το γέλιο, την κίνηση και το όνειρο. Πραγμα-

τικά παραδεισένιος κόσμος.

Άρκετοι προτιμούν τη συζήτηση «εν κινήσει» και κόβουν βόλτες στο πλακόστρωτο. Αναβίωση της περιπατητικής Σχολής. Αθάνατοι πρόγονοι όλα σωστά τα θεμελιώσατε και τετραπέρατοι Ρωμιοί όλα σωστά τα συνεχίζετε.

Στις πλάκες της πλατείας το δαιμόνιο και η οργιαστική φαντασία του κ. Τόλη Ζώγκου επεσήμανε καλλιτεχνικές επιστημονικές και πολιτιστικές φιγούρες προσωπικοτήτων του καιρού μας. Η παρατήρηση είναι πράγματι αποκαλυπτική!

Το καθημερινό καλοκαιρινό πανηγύρι στην πλατεία του χωριού μας κρατάει ώρες. Ξεκουράζει, αναζωογονεί, ανακουφίζει, εξανθρωπίζει. Μοίρα του ανθρώπου είναι να μοχθεί για το ψωμί, την προκοπή και την ευτυχία του. Είναι κρίμα όμως να την έχει κοντά και να την ψάχνει αλλού!

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Απ' το λαϊκό μας πολιτισμό

ΤΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΥΦΑΝΤΑ

(Πολιτιστική προσέγγιση)

«Μαλαματένιος αργαλιός κι ελεφαντένιο χτένι,
κι ένα κορμί αγγελικό, που κάθεται και φαίνει.
Πραματευτής απέρσας στο μαύρο καβαλάρη,
κοντοκρατεί το μαύρο του και την καλημερίζει»
Δημοτικό τραγούδι.

Οι παραδοσιακές πραγματίες, τα γνήσια χειροποίητα υφαντά, γενικά «τα έργα των χειρών μας» με τα αυθεντικά σύμβολα, τις ποικίλες έννοιες την υποδηλωτική οντότητά τους, χρηστική ή όχι, είναι ανεκτίμητοι θησαυροί του πολιτισμού του τόπου μας. Μ' όλα αυτά είμαστε θεμένοι φυσικά, συναισθηματικά και αναγκαία και πορευόμαστε μαζί τους στο διάδο της ζωής. Μας είναι απαραίτητα, γιορτές καθημερινές, μας ξεκουράζουν το μάτι και το σώμα, μας χαροποιούν και μας εξευγενίζουν. Στην διακριτική τους σιωπή, μιλούν πολιτισμικά, παράξενα και μας λένε: ποιοί είμαστε!

Κάθε άνοιξη που ξεστρώνω το σπίτι, εκεί που πάω να βάλω τα μάλλινα στα ντουλάπια βλέπω τα παλιά υφαντά της μάνας μου, τις γιαγιές μου και κανα δυο της προγιαγιάς μου. Με πιάει η μανία τα κατεβάζω όλα τ' απλώνω γύρω γύρω στο σαλόνι και κάθομαι και τα χαζεύω, τα κριτικάρω, τα συγκρίνω τα ξωμπλιάζω, που λένε, και καμιά φορά, δε σας το κρύβω, κουβεντιάζω μαζί τους.

Να ετούτο το αιωνόβιο χράμι της προγιαγιάς δεν αντιστέκεται μόνο, με πείσμα στο χρόνο αλλά μοιάζει καινούργιο, χθεσινό. Έχει το σχέδιο τ' αρχαίο, πούλεαν στους Καλαρρύτες, το γεωμετρικό με μάλλινο στίμωι και υφάδι που παριστάνει λούνες (φεγγάρια), ψαράκια, μπακαλάκια και τόσα άλλα.

Ενώ της γιαγιές μου και περισσότερο της μάνας μου έχουν σχέδια κλαρωτά και λουλουδάτα, τα μπαχτά, που λέμε με βαμβάκερο στίμωι και μάλλινο υφάδι, και δεν έχουν πια ορθή κι ανάποδη, αφού οι δυο όψεις τους είναι όμοιες, καλές. Ετούτη η μπάντα: ολόκληρη παράσταση έχει αποτυπωμένη: πρόσωπα, ζώα, δένδρα.

Αρ τα μαζιλάρια με τα δυο αντικριστά πουλιά και το ψηλό κυπαρίσι ανάμεσά τους.

Πόσο διαφέρουν εκείνα εκεί που έχουν μόνο γεωμετρικά σχήματα, τρίγωνα, ρόμβους, τετράγωνα, συμμετρικά τοποθετημένα. Και οι φλοκατίες βελντζές; Πολύχρωμα με σχέδια η παλιότερη, έχει μακρύ κι αρσινό το φλοκό ενώ ετούτες οι μονόχρωμες με τον κοινό πυκνοφλοκό και την πυκνή ύφανση είναι ασήκωτες. Να και τα κίλιμα. Εδώ έχει πέτσι μεγάλη δεξιοτεχνία. Τούτα τα δυο έχουν τρίγωνο το κλειδί της πόλης.

Τα χρώματά τους; Τι ζωηράδα είναι αυτή λές και τάβανες χθες. Και τι συνδυασμοί! Μωρές κι' αποτύπωσαν απάνω τους το λουλουδιόμορφο λειβάδι των Καλαρρυτιών.

Τέσσερες γενιές Καλαρρυτιώτικα στρωσίδια.

Παρατηρώντας όλα, τούτα τα υφαντά, παλιά και καινούργια, δεν είναι δυνατό να συλλάβει κανείς, ιδιαίτερα, αν δεν γνωρίζει την υφαντική τέχνη, τον κόπο, το συναίσθημα την προσωπική ευαισθησία των απλών ανθρώπων που τα δημιούργησαν. Είναι, θαλερά, το ι-

«Ο Απόλλωνας και οι εννιά Μούσες» (Υφαντό Καλαρρυτιώτικας υφάντρας)

διο σαν να μπορείς να ξεχωρίσεις το χέρι του καλού ζωγράφου κι' αγιογράφου σε δυο παρόμοιους πίνακες.

Μπορούς σ' ένα κομμάτι ακουτί ή σε ένα δυοσάκι πόσοι είναι ικανοί να αναγνωρίσουν τον κόπο, την υπομονή την ευελιξία και πάνω απ' όλα τις ατελείωτες ώρες δημιουργίας;

Όμως γράφοντας για τα δημιουργήματα των ανθρώπων, δεν μπορούμε να δώσουμε τίποτα απ' το πάθος, την ομορφιά και την αγάπη τους.

Απ' την αγνή βλαχοπούλα που υφαίνει τραγουδιώντας για τον αγαπημένο της ως τη μαυροντυμένη γερόντισσα που στρίβει τ' αδράχτι στα ροζαρισμένα δάκτυλά της, βγαίνει ένα έντονο συναίσθημα που αναδύεται θάλαγα μέσα απ' τα πολύχρωμα υφαντά κι' αγγίζει την καρδιά και του πιο ψυχρού παρατηρητή.

Πάνω σε κάθε υφαντό μπορείς να διαβάσεις τον χαρακτήρα του δημιουργού να δεις ξεκάθαρα την ισορροπία, την αρμονία την φαντασία που έδω-

σαν την πνοή σε κάθε χειροτέχνημα.

Το ανθρώπινο στοιχείο είναι εξάλλου εκείνο που δίνει την ιδιαίτερότητα και την αξία στη λαϊκή υφαντική. Είναι εκείνο που κάνει δυο κομμάτια, παρόλο που δουλεύτηκαν πάνω στο ίδιο σχέδιο και μοιάζουν, να μην είναι ίδια γιατί στο καθένα έχει αποτυπωθεί η προσωπικότητα του δημιουργού.

Γράφει η Τζένη Φασούλα — Κοτσιφάκη.

Με τούτες τις σκέψεις, χωρίς να το καταλάβω, απογειώθηκα πέταξα με τα φτερά της ανάμνησης κι' έφτασα εκεί τ' αψηλού στου Πίνδου της βουνοκορφές όπου είναι σκαρφαλωμένη η αετοφωλιά των Καλαρρυτιών.

Ξαναπάτησα τα λιθόστρωτα δρομάκια πήρα βόλτα τις γειτονιές, πέρασα αυλόπορτες και πορτοπούλες, μήκη σε κατώγλων ανθρώπων που τα δημιούργησαν. Είναι, θαλερά, το ι-

κοντοκάπουλη η γεροδεμένη κρατάει κόντρα για να μαζευτεί τετνωμένο το στίμωι στο αντί. Η κάθε μια με την ειδικότητά της στο πόστο της.

Είδα στήμνους αργαλιούς και τις λιγερές να κόνονται μερόνυχτα να υφαίνουν. Κι' άκουσα λιανοτράγουδα σαν τούτο του Κρυστάλη να σπάζουνε τη σιγαλιά, τ' απόβραδου την πλήξη:

Γράφει η Τζένη Φασούλα — Κοτσιφάκη.

Διασίδι καιλοδιδασίδο, γενιμένο στο νυχτέρι,
διασίδι μ' όντας σ' έγνεθα τον συγχονευσμένον
διασίδι, όντας σ' εθιάζομουν ήρθεν από τα ξένα
διασίδι, όντας σ' ετύλιγα στην ευαλκήσά τον είδα
διασίδι όντας σ' εκθλόναγα μυσταύλειαν αρραβώνα
Παίξε αργαλιέ μιν, θρόντησε... πέσα χρυσή σάττα,
πρίτζε καιμμένα χιτένια μιν, θασάσε τον τριβ μιν.
να θγουν τα υφάδια γιληγορά, να βράβω τα περμένα μιν
γιατ' ο καλός μιν διάζεται, διαζέται να με πάρη.

να πως μετά την αργυροχοΐα είναι ο δεύτερος κλάδος που διέπρεψαν οι Καλαρρυτιώτες τεχνίτες.

Οι χρυσοκέντητες στολές, γυναικείες και ανδρικές, αλλά και οι κάπες και τα ταλαγάνια, φτιαγμένα από ροζιασμένα απ' το τεσκριά, την ρόκα και τον αργαλιό και χλιστρυπημένα απ' το βελόνι χέρια του Καλαρρυτιώτη και της Καλαρρυτιώτισσας έντυσαν νυφάδες και γαμπρούς, στρατιώτες και στρατηγούς φτωχούς κι' αρχόντους όχι μόνο του Ελλαδικού αλλά και του Ευρωπαϊκού χώρου. Αυτό τουλάχιστο μαρτυρείται το απ' το 1705 παλιό έγγραφο π' αναφέρει πως φορτώθηκαν απ' την Ήπειρο για το εξωτερικό: 2000 καντάρια βαμβάκι, πρώτη και δεύτερη ποιότητα λιανού 15.000 καντάρια, 600 δέματα κάπες διάφορες φυτικές ουσιές κ.λ.π.

Δεν είναι υπερβολή λοιπόν όταν οι Καλαρρυτιώτες περιφνεύομενοι έλεγαν «Εμείς φτιάχνουμε τις στολές του Μεγάλου Ναπολέοντα».

Αλλά και μετά την επανάσταση του 1821 και το χαλσινό του χωριού οι Καλαρρυτιώτες που επανέλθαν συνέχισαν την τέχνη επεξεργασίας του μαλλιού.

Το 1840 συναντάμε σ' έγγραφο εξαγωγές από μαλλιά, κάπες, φλοκατίες βελντζές, ενδυμασίες απλές και χρυσοκέντητες. Κι' όταν όμως ήρθαν τα χρόνια δισεκαί κι' άρχισε η φυγή και τ' άδειασμα του χωριού τούτη η τέχνη δεν εγκαταλείφθηκε τελείως. Οι Καλαρρυτιώτες τεχνίτες και μαστόροι, οι ραφτέρες και τερζήδες, μπορεί να σκόρπισαν στην Ελλάδα κυνηγώντας το μεροκάματο, στις

(Συνέχεια στην 3η σελίδα)

Γράφουν για την έκδοσή μας

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΝΕΑ
ΕΚΔΟΣΗ

«Καλαρρυτιώτικα Νέα» είναι ο τίτλος της καλοίσθητης και προσεγγισμένης δημοφιλούς εφημερίδας του Πατριωτικού Συνδισμού Καλαρρυτιών «Η Πίνδος», που άρχισε πρόσφατα την έκδοσή της. Από την πρώτη στιγμή κερδίζει τον αναγνώστη της. Εκτός από τα τοπικού ενδιαφέροντος θέματα η εφημερίδα ασχολείται και με τα πολιτιστικά μας μεσοβάθη και υπευθυνότητα, κάτι δηλαδή που λείπει σε παρόμοια έντυπα. Δεν έχουμε παρά να συγχαρούμε τους υπεύθυνους.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΛΗΘΕΙΑ»

Εφημερίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος. Επίσημο όργανο της Ιεράς Συνόδου.

— ★ ★ —

Έλαβα το υπ' αριθμ. 3) 1986 φύλλο της πολιτιστικής εφημερίδας του Συνδισμού σας «Καλαρρυτιώτικα Νέα» και σας ευχαριστώ για την προσφορά.

Δεχτείτε, παρακαλώ, τα θερμά μου συγχαρητήρια για την εξαιρετική πνευματική σας προσπάθεια.

Το κύριο άρθρο με τον παλμό του Συνδισμού σας, οι ιστορικές και λαογραφικές μελέτες, η επίσημη των προβλημάτων του χωριού σας και των συλλόγων των Καλαρρυτιών στον Ελληνικό χώρο, τα κοινωνικά γεγονότα, οι ειδήσεις και οι φωτογραφίες, όλα αυτά απο-

τελούν εκλεκτό περιεχόμενο μιας σπάνιας πολιτιστικής εφημερίδας στην Επαρχία.

Θα ήθελα να πιστεύω ότι ο Συνδισμός σας με την εφημερίδα του αυτή θα καλλιεργεί στους συγχωριανούς σας την αγάπη για τη γενέσθια γη των προγόνων τους, το έμπρακτο ενδιαφέρον τους για το ιστορικό χωριό τους και τους στενούς δεσμούς μεταξύ των.

Με την προσπάθειά σας αυτή δίνετε ένα λαμπρό παράδειγμα για μίμηση.

Εύχομαι να συνεχιστεί η έκδοση των «Καλαρρυτιώτικων Νέων» και να αφηγηθούν το ενδιαφέρον για αυτά στις νεότερες γενιές των Καλαρρυτιωτών.

ΚΩΝ. ΚΙΤΣΟΣ

Επίτιμος Γενικός Διευθυντής
Σωματίων Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ιωαννίνων.

— ★ ★ —

ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ
«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Πασιγνωστο είναι το μεγάλο κεφαλόχρη και άλλοτε κωμωπία Καλαρρυτιών.

Είναι θαυμάσιο θέρετρο οι Καλαρρύτες με το υγιεινό κλίμα τους με τα δροσερά νερά και τα αλπικά τοπία τους καθώς και με τα γραφικά παραδοσιακά αρχοντικά σπίτια και τις εκκλησίες και τα μοναστήρια τους. Στερούνται όμως από δρόμο και συγκοινωνία. Με τα Γιάννια με δυσκολία επικοινωνούν ένα μικρό τούνελ (σπράγγα που υπολείπεται να γίνει χρονιά) από μακρό διάστημα. Φιλοπρόοδοι και φιλο-

πάτριδες άνθρωποι οι Καλαρρυτιώτες έχουν ιδρύσει από χρόνια Πατριωτικό Συνδισμό με το όνομα «Η Πίνδος», ο οποίος τελευταία εκδίδει και αξιόλογη εφημερίδα δημοφιλία τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα». Είναι όργανο επικοινωνίας των απανταχού Καλαρρυτιωτών αναπτύξεως των αιτημάτων και αναγκών του χωριού και θα αποτελέσει και τα αποθρασύνει των πολιτιστικών και λαογραφικών παραδόσεων και της ιστορίας της γραφικής αυτής κωμόπολης.

Ένα μεγάλο και αξιομνημο επίτευγμα και απόκτημα των Καλαρρυτιωτών είναι και ο χορευτικός όμιλος «Καλαρρύτες». Όσοι τον είδαν σε χορευτικές εκδηλώσεις και παρελάσεις αποκρίσαν πολλοί καλές εντυπώσεις είναι από τους πιο πετυχημένους. Εμφανίστηκε μέχρι τώρα όχι μόνο σε πολλά μέρη της Ελλάδας αλλά και σε διάφορες πόλεις και εκδηλώσεις του εξωτερικού και πήρε και βραβεία.

Είναι κρίμα λοιπόν ένα τέτοιο ιστορικό αρχοντοχώρι, με τόσα προσόντα και δραστηριότητες να είναι σχεδόν απορροπημένο για τους περιηγητές (τουρίστες) και παραθεριστές από την έλλειψη δρόμου.

Ας ελπίσουμε πως σύντομα οι αρμόδιοι θα σπεύσουν να διορθώσουν αυτή την παράλειψη και αδικία.

ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ιστοριοδίτης — Λόγιος
Εφημερ. «Πρωτό Νέα»
17.4.86

Τα Καλαρρυτιώτικα υφαντά

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗ 2η ΣΕΛ. οικογένειες που έμεναν πίσω απευθύνονταν για τα εκλεκτά βιβλία.

Τούτοι οι τεχνίτες μεταλαμβάνουν την απάραλλη τέ-

χνη τους σ' όλη την Ελλάδα γι' αυτό μη σας φανεί παράξενο αν ορισμένοι απ' τους λίγους απομειναντες μαστόρους της παραδοσιακής αυτής τέχνης σας πουν πως ο δάσκαλός τους

ήταν Καλαρρυτιώτης. Όχι, τούτο που συνέβαινε με την ανάπτυξη των τεχνών στους Καλαρρύτες είναι φαινόμενο που πρέπει να ερμηνευθεί και να μελετηθεί απ' τους ει-

Από την έκθεση Καλαρρυτιώτικων υφαντών στο «Χίτων» Αθηνών

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

— Πέντε (5.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Παντελής Αθ. Μπαρμπούτης που διαμένει στη Λάρισα.

— Τρεις (3.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Σπύρος Φασούλας Πρόεδρος του Συλλόγου Καλαρρυτιών Αθηνών.

— Από δυο (2.000 δρχ.) οι κ.κ. 1) Κων/νος Αρτέμης 2) Σωτηρία Ζαρίμπα - Αλεξίου 3) Κων/νος Μουσαφίρης όλοι μέλη του Συνδισμού μας.

— Δυο (2.000 δρχ.) ο συγχωριανός μας κ. Γεώργιος Παράσχης που διαμένει στους Καλαρρύτες.

— Χίλιες (1.000 δρχ.) ο κ. Λεωνίδας Βρανούσης. Διευθύντρια Ερευνών Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού Ακαδημίας Αθηνών.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

Παρακαλούνται τα μέλη του Συνδισμού μας που δεν έχουν τακτοποιήσει οικονομικά για το έτος 1986 να απευθυνθούν στον ταμία κ. Κων/νο Τσόλα τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στην Ιονική — Λαϊκή Τράπεζα, η στον Πρόεδρο κ. Χριστόφορο Δογορίτη τηλ. 32.623 η στα Γραφεία του Συνδέσμου (Κουντουριώτου 31) κάθε Δευτέρα βράδυ 9 — 10.

Ο ΔΡΟΜΟΣ

Παρ' όλο που έχει περάσει περισσότερο από ένα μήνα από την αυτοψία γεωλόγου, του Υπ. Δημ. Έργων στο βράχο στα Σταλάματα, ακόμη η έκθεσή του δεν έχει φτάσει στις Υπηρεσίες της Νομαρχίας και στην ΔΕΚΕ.

Μετά από τηλεφωνικές επικοινωνίες, μας διαβεβαίωσε ότι η έκθεση είναι έτοιμη και εντός

των ημερών την παραλαμβάνει η 2η ΔΕΚΕ, η οποία αυτές τις μέρες κάνει επιτόπου μετρήσεις στο έργο.

Από προφορικές πληροφορίες του γεωλόγου συμπεραίνεται ότι η αντοχή και η στερότητα του βράχου είναι πολύ μεγαλύτερη της αρχικά προβλεφθείσας και αυτό θα επιτρέψει στους Τεχνικούς να χρησιμοποιήσουν ολιγώτερα υλικά για την στήριξη της σπράγγας, πράγμα που σημαίνει μικρότερο κόστος για την κατασκευή της.

Να δούμε ποτέ επιτέλους θα τελειώσουν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες και τα τριανταάρια του δρόμου Καλαρρυτιών.

Πάντως κ.κ. αρμόδιοι και υπεύθυνοι στην υπομονή, ακόμη και των Καλαρρυτιωτών, την εξαντλείστε!

ΝΕΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Με πρωτοβουλία του άτυπου φορέα (Σύλλογος Ιωαννινών, Σύλλογος Αθηνών, Σύλλογος Λάρισας και Κοινότητα) πραγματοποιείται νέα κοινή συνάντηση το Σάββατο 17 — 18 Μαΐου στα Γιάννια με επίκεντρο και κοινά θέματα των Καλαρρυτιών.

Θεωρούμε ότι είναι, τουλάχιστον απαραίτητη, αν όχι επιβεβλημένη, η παρουσία της Κοινότητας με τον Πρόεδρό ή όποιους Συμβούλους του Κοινοτικού Συμβουλίου κρίνει, γιατί για τα περισσότερα θέματα με τα οποία απασχολείται και συζητά ο φορέας, την κύρια ευθύνη φέρουν οι Κοινοτικοί άρχοντες οι δε Σύλλογοι είναι καλώςβουλοί αρωγοί τους.

ΣΤΥΧΡΟΝΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΑΙΣΙΟΔΟΞΟ

Πίσω απ' το σύννεφο
υπάρχει ένα αστέρι
κάτω απ' το χιόνι,
έναν σπόρο λουλουδιού.
Δε θα περάσει μέρα
να μη γεννηθεί ένα παιδί
να μην αγαπηθούν δυο άνθρωποι.

Βλέπω να οργάνουν τα χωράφια — ελπίζω
δυο νέους να φιλιούνται στη γωνιά — παρηγοριέμαι.
Όχι δε θα πεθάνει ο πλανήτης αυτός
δε θα πεθάνει.

Όσο υπάρχουν μητέρες
που ναυουρίζουν τα μαυρά τους
παιδιά που παίζουν και χαμογελούν
όσο υπάρχουν
δέντρα που δίνουν καρπούς και κηπουροί
στους κήπους
πουλιάς που χτίζουν νέες φωλιές
δε θα πεθάνει ο κόσμος μας αυτός
δε θα πεθάνει
όσο κι αν τρέχει το αίμα του
από παντού
κι ο φόβος μαύρος
όσο πιερό το πρόσωπό του να τρομάζει τη χαρά
όσο κι αν μέσα σ' εργαστήρια κρυφά
θυσοδομούν την καταστροφή του
με μηχανήματα ηλεκτρονικού θανάτου οι σκοτεινοί
δυνάστες του αιώνα.

ΛΕΝΑ ΠΑΠΠΑ

Θα συνεχίσουμε...

Τα «ΚΑΛΑΡ. ΝΕΑ» με το 3ο κύκλο φύλλο τους πέ-
τυχαν να πείσουν, ακόμη και τους πλέον επιφυλακτι-
κούς, για το σοβαρό και υπεύθυνο έργο τους που δεν
στοχεύουν απλώς στη μεταφορά κάποιων ειδήσεων ή
ακόμη μόνο στον κάποιο σχολιασμό τους. Στοχεύουν
κάπου βαθύτερα, κάπου ανθρωπινότερα στην καρδιά,
στην ψυχή του κάθε Καλαρρυτιώτη και κάθε
Καλαρρυτιώτισσας.

Τα γράμματα των αναγνωστών μας, τα τηλεφω-
νήματά τους και τα θερμά τους λόγια έστω και σε μια
τυχαία συνάντηση στο δρόμο μαζί τους μας αποδει-
κνύουν ότι είμαστε στο σωστό δρόμο και μας δη-
μιουργούν την υποχρέωση να συνεχίσουμε ακούραστοι
με χαλύβδυνη θέληση και πλούσια ψυχική ευφορία.

Τους ευχαριστούμε.

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΙΔΗ

Γ. ΠΑΧΗ

Αραβαντινού 12

Τηλ. 31.481

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

SERVIS ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΑΡΑΕΤΟΣ ΚΩΝ. — ΚΙΤΣΑΚΗΣ ΝΙΚ.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΝΕΟΧΩΡΟΠΟΥΛΟΥ 70

ΤΗΛ. 39050 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΔΗΜΗΤΡ. & ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ Ο. Ε.

ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΚΑ' ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 171

ΤΗΛ. 31556 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Σύντομες ματιές

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Φίλος συμπαιριώτης μου θυγήσαν ζωντανό περιστα-
τικό με έδωξη ικανοποίηση.

Τα παιδιά μου πρωτογνώρισαν τους Καλαρρυτίτες σε η-
λικία δώδεκα ετών περίπου. Η πρώτη εντύπωσή τους ήταν
εθνοσυναισθητική. Η παρομοιότητά τους ευχάριστη. Οι αναμνήσεις
τους αξέχαστες. Από τότε συχνά ανεβαίνουμε κάθε καλο-
καίρι στο χωριό και κάθε χρόνο περνάμε καλύτερα από πέρ-
σι..

Τον περασμένο Ιούνιο είμαστε με οικογένειες συγγε-
νών μας στην άμμορη, κοσμοπολίτικη Πάργα. Οι αμορφές
της, η θάλασσα, ο κόσμος, τα κέντρα της μας γέμιζαν τις
ημέρες μας με χαρά την ευχάριστη διαμονή, αλλά μας δη-
μιούργησαν ένα ερώτημα: Πότε πέρασαν ειλικρινά ολόκληρες
ημέρες χωρίς να το καταλάβουμε; Πάντοτε τα ευχάριστα
και οι χαρές περνούν γρήγορα. Πούξ έξερει γιατί!

Την τελευταία ημέρα ρώτησα τα παιδιά μου:

- Πώς περνάτε, εδώ στην Πάργα,
- Όνειρο μου απάντησαν ενθουσιασμένα.
- Τότε να αλλάξουμε πρόγραμμα.
- Δηλαδή; απάντησαν με μια φωνή σαν συγγενημένοι
- Να, να μένουμε εδώ ακόμη ένα μήνα και στους Κα-
λαρρυτίτες να πάμε του χρόνου.
- Απολαύεται, αγρήθησαν με έργο υφός.

Η αφοδρή επιθυμία να αφήσουν την Πάργα και να
προσμηθούν τους Καλαρρυτίτες για τη συνέχεια των διακο-
πών μαρτυρούσε με ενθέρμια τον ισχυρό δεσμό τους με τη
γη των πατέρων.

Εμείς τι να προσθέσουμε; Εύγε!

ΠΑΜΕ ΚΑΛΑ ΓΙΑ ΤΗ
ΤΖΙΑΜΙΝΑ;

Φαντασμένη «κυρία», δεν γρά-
φουμε το όνομά της, το γενο-
νός μας ενδιαφέρει, με αέρα
νεόπουλου και ύψος μοιραίο
ανέβαινε με τη σματάτζδική
παρέα της πρώην για τη Τζιά-
μινα. Το έπαιζε «έξυπνη» και
κόντευε να το πιστέψει και η
ίδια. Τρελλαινέσαι ή δεν τρελ-
λαίνεσαι;

Στην ανηφόρα δίπλα απ' τη
βρύση του Μπούφου άρχανε
για θύμα. Εκεί, καλημερίει κα-
τεβαίνοντας μια βλαχοπούλα, ή
ταν δεν ήταν δεκαέξι Μαΐων, αλ-
λά η ομορφιά της θάμπωνε
τον ήλιο. Η «κυρία» είπε μέσα
της: «Να το θύμα» και τη ρω-
τάει με ύφος ναζαίρικο και ψευ-
τοκουλουριάρικο:

— Πάμε καλά για τη Τζιάμι-
να, χρυσή μου;

Η τετραπέρατη βλαχοπούλα
κατάλαβε την πρόταση της «κυ-
ρίας» και της απαντάει ευγενι-
κά:

— Πολύ καλά, είναι ο ίδιος
δρόμος, που ανεβοκατέβαινες
ζαλωμένη μέχρι χθες!

Πληρωμένη απάντηση.

Αμ, πως!

✱

Η ΜΟΥΣΙΚΗ
ΤΟΥ ΡΥΑΚΙΟΥ

Από τα αλώνια, την πεδιάδα
του Ζάγκλη, πάνω απ' τη βρύ-
ση του Παράσχη, φαινόταν
πολύς κόσμος στη Τζιάμινα.
Στην Κρούνα μια πέτρινη τρα-
γουδοίσα την πρώην ευτυχία
της! Για να τη χαρές χρειαζε-
ται ηρεμία μακριά από έννοιες.

Η παρέα μας αναφύριζε χα-
ρούμενα και κεράτα.

Στα πλατάνια, πιο κάτω από
τη Τζιάμινα στη δροσιά δίπλα
απ' το ρυάκι ζούσε ευτυχισμέ-
νες στιγμές ο φίλος μας ο Δια-

— Δεν τελείωσα. Δεν είναι
μόνο τα ακούσματα, που δεν
έχουν τελειωμό. Είναι και οι
μοσχοβολίες του σχήνου, της
ντρογκας, του κυκλάνου και
τόσων και τόσων λουλουδιών.
Κωράνε αυτά στην ταϊνιά;

— Διαμάντι μου έχεις δικό.
Πρέπει να μείνεις στο χωριό του
ρυακιού, της δροσιάς και της
ομορφιάς. Εμείς ως ανηφορί-
σουμε σήμερα για τη Τζιάμινα
και αύριο βλέπουμε.

✱

ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΒΟΛΟ
ΤΟΥ Α' ΝΙΚΟΛΑ

Κυριακή καλοκαιριού, μετά
το καλωσόνατο: «Δι' ευών των
Αγίων Πατέρων...» του σε-
βάσιμου ιερέα του χωριού μας
και το αντιδωρό της εκκλησίας
μας, το εκκλησίασμα των συ-
μπαιριωτών μας ξεκινάει χα-
ρούμενο και ανανεωμένο στον
περίβολο του Α' - Νικόλα.
Μπροστά μας απλώνεται το χω-
ριό, πολιτιστική παρουσία δη-
μοκρατικών εποχών.

Ο κόσμος δε βιάζεται να φύ-
γει, δεν πηγαίνει για τον καφέ,
όπως συνηθίζεται μετά την εκ-
κλησία. Εδώ γίνεται μια συνάν-
τηση αγάπης, με την υψηλή ση-
μασία του όρου, μια ευωδία
πατριωτική. Συναντώνται οι
ντόπιοι και ξενιτεμένοι χωριά-
νοι, που είχαν ν' ανταλλάσουν
χρόνια. Τι χαρές, τι συγκινή-
σεις, τι ανθρωπιά! Πολλοί παίρ-
νουν σειρά στα πεζούλια.

Πολλά λέγονται, πολλά α-
κούγονται, μάτια δακρύζουν,
μνήμες οδηγούν στα ίχνη των
περασμένων και οι στιγμές γνω-
ρίζουν διαστάσεις πραγματικής
ευφορίας. Περισσότερα λέει η
σιωπή στην γαλδία ομορφιά
της Πινδού βλεπόντας ηλικια-
μένους και χαρούμενους τους
μικρούς Οδυσσείες του καιρού
μας.

Σηγνές ποιότητας ζωής υπο-

Αρχοντικό παρ' του 1821. Ανήκει στην οικογένεια Παράσχη.

- Είναι χάρμα, είναι μαγεία
έχεις δικό.
- Που λες αυτό το όνειρο
της πραγματικότητας θέλησα
να το μαγνητοφωνήσω, αλλά
δεν χωράει η μαγεία της στην
ταϊνιά.
- Γιατί;
- Δεν είναι μόνο το ρυάκι
με το κελάρισμα του, που μας
θυμίζει ότι «τα πάντα ρει» των
αρχαίων, αλλά το θρόνισμα
των φύλλων του πλατάνου, το
τοσκάνο του αλόγου, η συναυ-
λία των στραγαλιών, τα βελ-
λίσματα, τα καλημερίσματα
των περαστικών.
- Έχεις δικό, του είπα.

✱

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ ΕΙΣΑΙ!

Θαυμάζω, εκτιμώ και αγαπώ
γενικά τους ορεινούς μας χω-
ρίς να υποπεύεστε, ότι δεν
συμπαθεί τους καμπίους. Εί-
ναι γεγονός, ότι διαβέβαινα

στα γεγονότα

περισσότεροι ζωντανό γεφυ-
ρατικό κύτταρο.

Έχω ξεκοκαλίσει τα «ΚΑΛΑ-
ΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ». Και σκέ-
φτομαι. Κοίτα φίλε μου ε-
φημερίδα ενός χωριού, λίγο τό-
χει; Μεγάλες πόλεις με χιλιάδες
καίτοι δεν διαβέβαινα έντυ-
πο ενημερώσεις για το κοινό.
Και τι έντυπο είναι; Υψηλής
στάθμης. Το «κάτι άλλο». Σου
ζωντανεύει την πολιτιστική
πραγματικότητα της ορεινής εν-
δοχώρας. Ό,τι να πω το νο-
μίζουν λίγο. Απλά θα σφίξω το
χέρι φιλικά σ' αυτούς που μο-
χθούν στην όλη προσπάθεια
και είναι πολλοί.

Τυχάρη αντάμωσα γνωστό
μου επιχειρηματία που υπέθετα,
δεν ήμουν σίγουρος, ότι είναι
απ' τους Καλαρρυτίτες. Τον ρω-
τάω:

- Μήτσο μου, είσαι απ' τους
Καλαρρυτίτες;
- Μάλιστα, απάντησε περή-
φανα.
- Συγχαρητήρια για την ε-
φημερίδα σας.
- Ποιά εφημερίδα;
- Τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα»
- Πρώτη φορά τ' ακούω.
- Κι είσαι Καλαρρυτιώτης;
- Μάλιστα.

Οι Καλαρρυτιώτες αλύφο-
τες των σπιτιών, αντίκες λιθο-
δομής, διαβέβαινα καλοκτησμέ-
να πεζούλια. Η ταπεινή τους
παρουσία εννομίζονται με το
περιβάλλον, τον οποίο είναι
φυσική και χρήσιμη προέκταση.

✱

ΣΤΑ ΠΕΖΟΥΛΙΑ ΤΗΣ
ΑΥΛΟΠΟΡΤΑΣ

Οι Καλαρρυτιώτες αλύφο-
τες των σπιτιών, αντίκες λιθο-
δομής, διαβέβαινα καλοκτησμέ-
να πεζούλια. Η ταπεινή τους
παρουσία εννομίζονται με το
περιβάλλον, τον οποίο είναι
φυσική και χρήσιμη προέκταση.

Το γεγονός είναι πραγματικό.
Συνέβη στην Αθήνα.

✱

ΣΤΗ ΣΤΑΝΗ

Οι κοσμοπολίτικες συνήθειες
άρχισαν να διαβρώνουν επικίν-
δυνα τις Εθνικές μας αξίες. «Η
επιστροφή στις ρίζες» παραμέ-
νει ηχηρή φράση, κούφιος λό-
γος, για να εντυπωσιάζει νυστα-
λέο ακροατήριο σε φτηνές δια-
λέξεις.

Για να γνωρίσουμε από κοντά
τα γηγενή στοιχεία της Εθνι-
κής μας υπόστασης, για να δια-
τηρήσουμε αλώβητο τον Εθνι-
κό μας χαρακτήρα, την Ελλη-
νική ανθρωπιά, για να στεργί-
σουμε την Ελληνική Ηθική, να
θεμελιώσουμε Ελληνικό τρόπο
σκέψης πρέπει να γνωρίσουμε
τον Έλληνα άνθρωπο, τον εαυ-
τό μας. Ο Έλληνας δεν βρι-
σκαται μόνο στις πόλεις, αλλά
και στην υπαίθρο χώρα, στους
ξωμάχους: τον αγρότη, τον
τοσπάνο, τον θαλασσιό.

Η γνωριμία μας με τους ξω-
μάχους των βουνών, τους το-
σπάνους είναι σχεδόν ανύπαρ-
κτη. Αυτοί οι δημιουργικοί άν-
θρωποι, που μοχθούν νυχτοή-
μερα σκληρά, δεν γνωρίζονται
μόνο στο καφενείο, στα κονά-
κια, στα πανηγύρια, αλλά κυ-
ρίως στον τόπο του μόχθου:
στη βοσκή, στο μαντρί, στη
στάλη, στα γρέκια με βροχές
και δροσάκια.

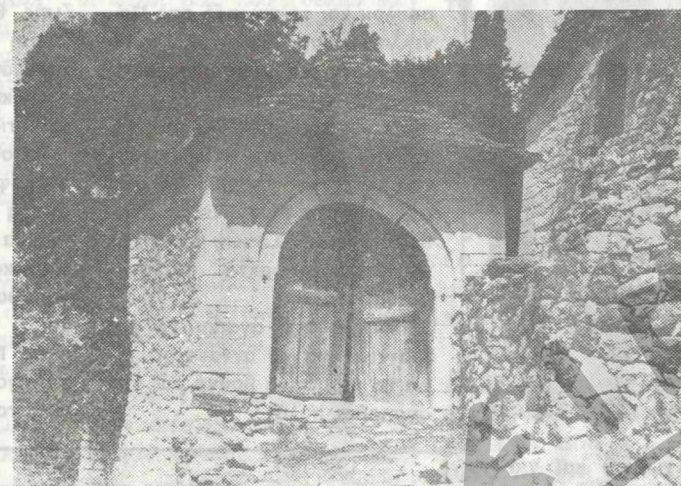
Από τις ιδιαίτερες εμπειρίες
ζωής και ιδιότυπα του καλοκαι-
ριού στους Καλαρρυτίτες είναι η
ολοήμερη διαμονή στη στήνη.
Κοντά σ' ένα κόσμο όμορφο,
φυσικό, δύσκολο, έντιμο και
γόνιμο.

Για να αποτολμήσει κανένας
αυτή την ταλαιπωρία πρέπει να
αγαπά τη ζωή, να δεινά να μά-
θει τον άνθρωπο και τον εαυ-
τό του, γενικά να τολμήσει να
ξεπεράσει την επιφάνεια της
φυσιογνωμίας της ζωής και να
μπει στο λαβύρινθο της ουσίας.

Αφέλειες, ανώριμες σκέψεις,
άσχετες θέσεις δεν έχουν θέση
στον σκληρό στήνα του σκλη-
ρού μόχθου της ζωής.

Εκεί σε υποχρεώνει η σκληρή
πραγματικότητα να δεις κατά-
ματα το πρόβλημα της επιβίω-
σης, Εθνικής και ατομικής, τη
δίωξη για αξιοπρεπή ζωή, την
πίστη που να σταθεί ο ήρωας
ξωμάχος, τι να υπολογίσει για
να σταθεί όρθιος, υπερήφανος,
με ψηλά το κεφάλι και το καλό
όνομα. Γενικά με αξιοπρέπεια.

Ένα είναι βέβαιο από τη σύν-
τομη διαμονή στη στήνη με
γερο - τσελγκάδες και τοσπά-
νους, θα γίνουν πιο άνθρωποι
θα γνωρίσουμε περισσότερο
τον εαυτό μας κοντά στους ή-
ρωες των βουνών μας.

Παραδοσιακή αυλόπορτα στους Καλαρρυτίτες

ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΣΤΟΝ Α' — ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ

Ο ήλιος έχει πέσει στην ποδιά, η ζέση κρατά-
ει ακόμη. Το καλοκαίρι έχει θερμές μέρες και στα βουνά
μας. Έξω και μισή διεύχνη το ρολόι του Α' - Νικόλα.
Δουλεύει, φαίνεται το καλοκαίρι. Παρέες παρέες παρθε-
ρσιές χωριανών και ντόπιων συγγενείς, δόξα θαβίζουν
ανάμεσα για τον Α' Χριστόφορο.

Την απογευματινή ησυχία την σηματοδοτούν έντονα
οι μπουλντίζες που δουλεύουν στο ποτάμι για το δρόμο.
Τον δρόμο που μας έχει γίνει θραχιά και λες και έχει στοι-
χώσει! Που θα πάει κάποτε θα τελειώσει, έχει ο Θεός
και για μας.

Στο δρόμο κι άλλες παρέες κατευθύνονται για τον Α'
Χριστόφορο για να πάρουν τον αέρα τους και να τολμήσουν
ένα κερί ή τα παντήκισα. Αυτό το κερί πύστη, ανακούφιση
σου φέρνει, αναμειγνύεται καθώς νοσεί απευθύνει μυστικά
λόγια λόγια στο Θεό για ύφεση και προστασία.

Η ποταμιά στέλνει δροσιά και τον ευχάριστα ήχο του
διάβα των νερών του. Απολαμβάνοντας αυτό το τραγούδι του
ποταμιού, όταν ξεκομίζονται οι μπουλντίζες του δρόμου.
Μετά συνευρηστικές τη δυναμική συγχορδία θέση του αν-
θρώπου να θαλάσει τη φύση.

Ευχάριστη διαδρομή, χαρούμενες συναντήσεις συμπα-
τριωτών, πολλές αναμνήσεις από τα γρήγορα μαλάζ, ελπι-
δοφόρες νύκτες απ' τα νιάτα, στη δόξα για τον Α' - Χρι-
στόφορο. Πολύ ξεκομίζεις αυτή τη διαδρομή.

ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΤ ΚΑΙΡΟΤ ΜΑΣ

Ενδυμήσεις

Ο καλοκαιρινός ήλιος στη δύση του και στην ανα-
(τολή του
παλιό και δυνατό, ικόκκινο κρασί θύμιζε'
κι οι κυμέλες ημέρες μέσα στα δάση μας ευδοποι-
(ούσαν

πως οι καλές εργάτριες οι μέλισσες της ημέρας
μέσα στο σκοτάδι τους σε κερύ και σε μέλι
το φως των ανθέων τυπώνοντας το μεταμορφώνουν
τ' αγνάριά του ανθρώπου μας έλεγαν πως τα θη-
(ρία τα τρέμουν

πως τέντωναν τα μάτια τους τ' αγάτινα καλά να
(τα διακρίνουν
για ν' αλλάξουν το δρόμο τους
και τα μυρμήγκια με τις πεντακάθαρες πολιτείες
(τους

μας δίδασκαν — ανώφελα όμως —
πως γνώριζαν καλύτερα παρά εμείς όχι να μισούν
παρά ν' αγαπούσαν και να συναδεργανόνται.

Συνομιλία μ' ένα τριζόνι

Ταπεινότατο τριζόνι μου, ψάλλε τη μουσική σου
(την ήσυχη

ψάλλε την αθώρητο έτσι όπως είσαι
και του φεγγαριού τη γεμάτη φωτοχούσια χαίρεσαι
γιατί ακούς την αστρική τη μουσική την καθαρή
κι ακόμη ίσως και του φεγγαριού την αρμονία
με την ακοή σου την πάναλη να εννοείς
γι' αυτό την κλίμακα του τραγουδιού σου την στή-
(νεις

και τη φτάνεις στο φεγγάρι
μα εμείς δεν έχουμε τη φυσική την ησυχία και την
(αρμονία

που εσύ με την παναρμονία συμφωνία σου
μέσα στην καλοκαιριάτικη τη νύχτα σου προσθεύ-
(εις

σα να μη γεννηθήκαμε από της φύσης την απάθεια
σα να απομακρυνθήκαμε απ' όλα τα πρώτα στοι-
(χεία τα απλά,

τα ταπεινά και τα υπερήφανα μαζί
σα να μην είμαστε τέκνα του Θεού ..
παρά μιας δαιμονικής υπερδαιδαλέας τέχνης
λαθουρινωδών πλάσματα και δεν είχαμε κανένα
(θέση

ναρχεται και από το Μινώταυρο να μας απελευ-
(θερώνει

ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΠΑΥΛΕΑΣ

Ο Ο.Τ.Ε. για το χωριό μας

Ως γνωστόν το έργο της κα-
τασκευής νέας γραμμής του Ο.
Τ.Ε. για τους Καλαρρυτίτες είχε
προγραμματιστεί για το 1985.
Δεν δημοπρατήθηκε όμως και
είναι μεταφερόμενο έργο για το
1986.

Ο Σύνδεσμός μας επικοινώνη-
σε με τις Τεχνικές υπηρεσίες
του Ο.Τ.Ε. και το θέμα σημεί-
σε 12 τηλεφώνια, ίσως και 24
στους Καλαρρυτίτες.

Επομένως αφού αναλάβει ερ-
γολάβος απ' αυτόν θα εξαρτά-
ται πλέον αν το καλοκαίρι οι
Καλαρρυτίτες θα έχουν τηλεφω-
να ή θα είναι αποκομμένοι από
τον κόσμο.

Εμείς θα είμαστε πάντα σε
επιφυλακή για να πιάσουμε την
κατάσταση όπου χραιστέ.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΣΤΗΡΕΤΗΣΗ

ΙΖΟΛΑ — ΕΣΚΙΜΟ

και παντός τύπου οικιακών συσκευών

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Φωτ. Τζαβέλα 2

ΤΗΛ. Καταστήματος: 32101 σπιτιού: 23764

ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Ο Σύνδεσμός μας αρωγός στα προβλήματα των Καλαρρυτιών

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας στον αγώνα του για εξεύρεση λύσεων σε επιτακτικά προβλήματα των Καλαρρυτιών όπως παλακοσχεπή σπιτιών, επανασύσταση σταθμού Αστυνομίας και προστασία του βιότοπου, έστειλε τα παρακάτω δυο έγγραφα στα αρμόδια Υπουργεία και στον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων και τα κοινοποίησε στην Κοινότητα, στους αδελφούς Συλλόγους, στην Ε.Η.Μ και στην Αστυνομία.

ΘΕΜΑ: Πλάκες για τις στέγες των σπιτιών Καλαρρυτιών.

Σήμερα ένα από τα βασικά αιτήματα του χωριού μας είναι η εξασφάλιση πλάκας για την επισκευή και συντήρηση των σπιτιών μας. Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται μεγάλη έλλειψη του παραπάνω παραδοσιακού δομικού υλικού στους Καλαρρυτίες. Το χωριό, που ε-

στοροί του χωριού μας, την έλλειψη της πλάκας στις στέγες την καλύπτουν με τσιγκούς. Έτσι έχουμε ανάμεσα από τις πλάκες αντιαισθητικά μπαλώματα από τσιγκούς. Και μετά σου λένε «ιστορικά διατηρητέο χωριό οι Καλαρρυτίες» όπου το καλοκαίρι παραθερίζουν διάσημοι Ευρωπαίοι.

Το πρόβλημα της έλλειψης της πλάκας αντιμετωπίζεται αυτή την ώρα με μοιρολατρική αδυναμία και θλιβερές λύσεις ανάγκης από τους κατοίκους του χωριού, λόγω υψηλού κόστους αγοράς και μεταφοράς. Θα ήταν περιττολογία να επιμεινουμε περισσότερο σ' ένα θέμα που είναι απ' τη φύση του απατόδεικτο.

Η αδείρητη ανάγκη οδηγεί στην υποβολή παράκλησης στον κ. Βασίλειον Μπρακατσούλα, Νομάρχη Ιωαννίνων για την αποφασιστική αρωγή της πολιτείας.

Κύριε Νομάρχη Ιωαννίνων, Σεις που έχετε επισκεφθεί πολλές φορές το χωριό μας και σε αρκετό διάστημα με τα πόδια,

τέρων για το έμπρακτο ενδιαφέρον σας.

Με σεβασμό

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΔΟΓΟΡΙΤΗΣ
Ο Γενικός Γραμματέας
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

— ★ —

ΘΕΜΑ: Καταστροφή βιότοπου Καλαρρυτιών και επανασύσταση του Σταθμού Χωροφυλακής.

Παραθεριστές τους θερινούς μήνες τα τελευταία χρόνια συνιστούν μάλιστα για τον βιότοπο των Καλαρρυτιών. Έτσι κινδυνεύει ανεπανόρθωτα το οικολογικό σύστημα του χωριού μας.

Ως γνωστόν, οι Καλαρρυτίες της Πίνδου μας αποτελούν ένα μοναδικό βιότοπο για πολλά θηλαστικά και πουλιά της Πατρίδας μας, που τα τελευταία χρόνια κοντεύουν να εκλείψουν.

Ασυνείδητοι παραθεριστές με κλουβιά παγίδες, όπου έχουν π.χ. μια καρδερίνα πρόκληση, συλλαμβάνουν και αφανίζουν δεκάδες πουλιά ανεξέλεγκτα. Οι «κύριοι» αυτοί διαθέτουν φοβερή οργάνωση και μέθοδο. Τις παγίδες τις τοποθετούν κατά δεκάδες σε μέρη, όπου συχνάζουν ανύποπτα κοπάδια λογής λογής φτερωτά. Η καταστροφή είναι ανυπολόγιστη.

Η καταστρεπτική τους μανία δεν ικανοποιείται με την μαστίγα κάθε είδους παγίδων και την ολοκληρώνουν με κυνηγετικά όπλα, με άδεια ή χωρίς άδεια, ο Θεός ξέρει. Τολμάει κανένας να τους μιλήσει;

Εαν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση — καταστροφή θα θρηνήσουμε γρήγορα τον όλεθρο του ορεινού βιότοπου και θα διαταραχθεί επικίνδυνα το οικολογικό σύστημα της ενδοχώρας.

Οι ασυνείδητοι αυτοί «κύριοι» είναι ανεξέλεγκτοι και θρασεείς.

Ο Σταθμός Χωροφυλακής Καλαρρυτιών, που ήταν αποφασιστικός παράγοντας εξασφάλισης ποιότητας ζωής — στην υγεία, την καθαριότητα, την τάξη την διατήρηση της αρχιτεκτονικής μοναδικότητας, την α-

σφάλεια, γενικά τον Πολιτισμό μας — τα τελευταία χρόνια αδικαιολόγητα καταργήθηκε με εμφανείς πλέον τις ολέθριες επιπτώσεις σε πολλούς τομείς του χωριού μας και του βιότοπου της ευρύτερης περιοχής.

Πρέπει να τονίσουμε ακόμη, ότι ο Σταθμός Χωροφυλακής Καλαρρυτιών εξυπηρετούσε γόνιμα και τα γειτονικά χωριά Συρράκου και Μασσοκίου.

Με το έγγραφό μας αυτό, σας παρακαλούμε για την επανασύσταση του Σταθμού Χωροφυλακής Καλαρρυτιών, που θα εί-

ναι ο φύλακας του βιότοπου, των αρχαιοτήτων, της πολιτιστικής στάθμης ενός ιστορικής διατηρητέου χωριού από την Πολιτεία, όπου διαμένουν μόλις σαράντα οικογένειες, χιμώνα καλοκαίρι και τριακόσιες πενήντα το θέρος με χιλιάδες πρόβατα.

Παρακαλούμε και πάλι για τις ενέργειές σας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΧΡΙΣΤΟΦ. ΔΟΓΟΡΙΤΗΣ

Ο Γενικός Γραμματέας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

Καλοκαίρι στους Καλαρρυτίες

• ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗΝ 1η ΣΕΛ.

οπωλεία βρίσκεις άφθονο κρέας.

Τα βράδια λειτουργούν δυο ψησταριές: μια πολύ οργανωμένη και μια παραδοσιακή. Στην πρώτη μπορεί να γευματίσεις, στη δεύτερη να αγοράσεις μεζέδες. Η έμπρακτη καλωσύνη των ντόπιων προσφέρει πάντοτε λύσεις και στις περιπτώσεις ανάγκης, που σε ενθουσιάζουν.

Η παλίρροια των ενθουσιασμών και των απογοητεύσεων παραμερίζεται από το ανθρώπινο ορεινό στοιχείο. Κόσμος καλωσυνάτος, προβληματισμένος, χαρούμενος! Ο δεσμός μαζί τους είναι έντονος και βαθύς. Τα κίνητρα επικοινωνίας ανθρώπινα, ανιδιοτελή σ' ένα κλίμα γνήσιας ανθρωπιάς.

Ιδιαίτερα σε υποβάλλει και σε χαροποιεί δικαιολογημένα η έντυπη παρουσία της νεολαίας, των παιδιών, που με το ανέμελο τραγούδι τους σε βεβαιώνουν για το ευοίνο μέλλον των Καλαρρυτιών.

Εκείνο που μας ανεβάζει στους Καλαρρυτίες είναι ο καημός για το χωριό και τους ανθρώπους μας. Εάν υπάρχει ο παραπάνω καημός θα τηλεφωνήσουμε στον τηλεφωνητή κ. Φίλιππα Κώτσια. Αριθμός γραμμής 0659 και του τηλεφώνου 61251. Απ' αυτόν θα μάθουμε πως θα πάμε, πότε, τι βρίσκουμε και τι δε βρίσκουμε.

Αν αγαπάμε τους Καλαρρυτίες ή καλύτερα τον εαυτό μας θα μάθουμε τα πάντα.

Ο Σύνδεσμός μας παρουσιάζει, με το γνωστό επιπέδου χορευτικό του, δυο τρεις μέρες παραδοσιακό γλέντι. Πάντοτε ξέμακρα από τα μεγάλα πανηγύρια του καλοκαιριού, που πρέπει να παραμείνουν γνήσια. Είναι «ύβρις» να οργανώνονται φεστιβάλ π.χ. το δεκαπενταύγουστο, γιατί ο περήφανος λαός μας έχει τις δικές του επιλογές.

Όλοι το καλοκαίρι στους Καλαρρυτίες. Καλή αντάμωση.

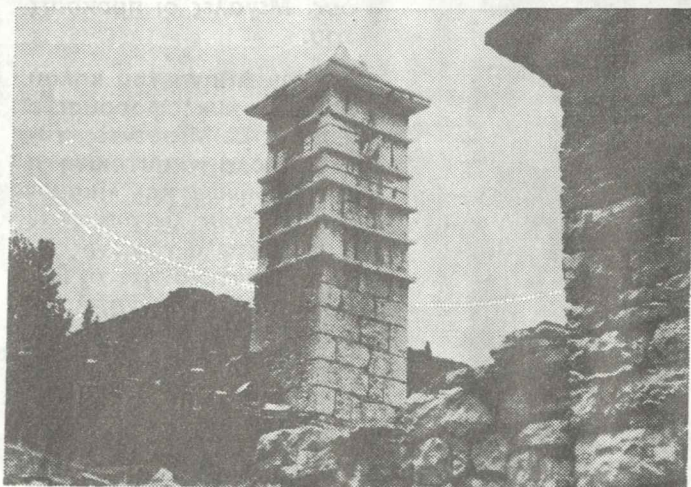
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο γνωστός για τις 15ετείς δραστηριότητές του και τις Πανελλαδικές διακρίσεις Λαογραφικός - Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» σας προσκαλεί στην εκδήλωσή «ΕΙΡΗΝΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ», στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου (πρώην Παλλάδιο) την Τετάρτη 7 Μαΐου 1986 στις 8.30' το βράδυ, που πραγματοποιείται στα πλαίσια του έτους Ειρήνης.

Συμμετέχουν 200 παιδιά του Ομίλου μας τα οποία με 14 διαφορετικές παραδοσιακές στολές, παρουσιάζουν 100 χορούς απ' όλη την Ελλάδα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Απ' τις ομορφιές και την αρχοντιά του χωριού μας που πρέπει να σωθούν.

πίσημα και δικαιολογημένα έχει χαρακτηριστεί «ΙΣΤΟΡΙΚΩΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ».

Το γκρέμισμα, από εγκατάλειψη, στα παραδοσιακά σπίτια αρχίζει από τη στέγη και ξεκινάει από το κεφαλάρι. Καταλήγει στα ερείπια, όπου θλιβερά καλοπελεκημένα αγκωνάρια μαρτυρούν την εγκληματική μας θέση και σχέση. Δυστυχώς έχουμε τεκμήρια του φαινομένου.

Το δοκιμασμένο από αιώνες σκέπασμα με πλάκα των παραδοσιακών σπιτιών είναι φυσικό, υγιεινό, αισθητικό. Υγιεινό, γιατί το σπίτι αναπνέει, παίρνει αέρα, όλο το εικοσιτετράωρο. Κοντά στην υγεία και η ομορφιά.

Από αισθητικής πλευράς το γκρίζο αρμονικό προστατευτικό άπλωμα είναι ζεστό ξεκούραστο και χαρούμενο στο μάτι. Μη ξεχνάμε, η παραδοσιακή λιθοδομή των σπιτιών εναρμονίζεται τέλεια με την πλάκα. Τα σπίτια αυτά είναι αντικείμενα.

Στις ημέρες μας, όταν γυρίζουν, δηλ. επισκευάζουν τις στέγες αριστοί παραδοσιακοί μά-

γνωρίζετε καλύτερα από κάθε άλλον την αρχοντιά και την μοναδικότητα των Καλαρρυτιών στον σύγχρονο πολιτισμό μας.

Σεις που δώσατε αποφασιστικές λύσεις σε πολλά προβλήματα του χωριού, μας π.χ. στην οδική σύνδεση του χωριού μας με τα Γιάννινα, που με την φροντίδα σας θα τελειώσει κ.ά.

Διαθέσατε το απαραίτητο χρηματικό ποσό από το Νομαρχιακό ταμείο Ιωαννίνων για την αγορά και μεταφορά πλάκας από το Πήλιο για τα σπίτια μας, πριν πέσουν... Αυτές να διατεθούν από την κοινότητα Καλαρρυτιών στους συμπατριώτες δικαιούχους μας κατά τις ανάγκες.

Η ενέργειά σας κ. Νομάρχη να γίνει τώρα, χωρίς καθυστέρηση, ώστε την άνοιξη, που ανοίγει ο δρόμος της Θεσσαλίας απ' τα χιόνια, να είναι διαθέσιμα τα χρήματα για να υλοποιηθεί η προμήθεια και η μεταφορά. Έτσι το καλοκαίρι να επισκευασθούν πολλά σπίτια.

Ευχαριστούμε εκ των πρω-